

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на образованието и науката

№.....

..... 2020 г.

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

От Красимир Вълчев – министър на образованието и науката

Относно: *проект на Решение на Министерския съвет за приемане на Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагаме на Вашето внимание проект на Решение на Министерския съвет за приемане на Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

Настоящият стратегически документ е разработен в съответствие с чл. 5, т. 1 от Устройствения правилник на Министерството на образованието и науката. Той заедно със Стратегията за развитие на висшето образование в Република България в периода от 2020 до 2030 година очертава общата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България до 2030 година.

Рамката съответства на визията и общите цели на политиките от Приоритет 1 „Образование и умения“ на Националната програма за развитие България 2030 в частта му

за предучилищното и училищното образование, за професионалното образование и обучение и за ученето през целия живот.

През последните години България следва последователна политика за модернизиране на българското образование. Ключова роля има влизането в сила на новия Закон за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) през 2016 година, който е съпроводен с осъвременяването на редица нормативни документи. Постигната е съгласуваност на целите, заложи в ЗПУО и в стратегическите документи, със социалните и икономическите цели на държавната политика. Успешното изпълнение на националните политики в предучилищното и училищното образование се реализира чрез интегрирането им с други публични политики и обща насоченост на действията. Чрез взаимодействието с родителите, социалните партньори, работодателите и гражданите се цели политиките в областта на образованието да бъдат максимално разпознаваеми и подкрепяни.

Въпреки постигнатото до момента в съвременното българско образование се открояват и редица проблеми. Очертава се осезателна необходимост от формиране на нови стратегически цели и реализиране на мерки и дейности, които да осигурят дълготрайна устойчивост на системата и да отговорят на предизвикателствата на бъдещето. Комплексът от умения за живот в 21-ви век непрекъснато се разширява и динамично се променя. За да могат децата и учениците да се справят уверено с предизвикателствата в света, е необходима промяна в начина на преподаване и усвояване на знанията и уменията. Изключително важно е средата, изучаваните предметни области и методите на преподаване да се променят с темпове, съответстващи или изпреварващи динамичните процеси в света.

В същото време дигитализацията и новите технологии, в частност изкуственият интелект, променят реалността и структурата на професиите. Тази промяна изисква повишаване нивото на цифровите компетентности и фокусиране на образователния процес върху математиката, науките, технологиите и инженерните умения. Науката и иновациите се превръщат в основен фактор за намиране на отговори на предизвикателствата пред съвременните общества.

В глобален и в национален план се налага приоритизиране на темата за ученето през целия живот по посока на неговото насърчаване с всички инструменти на политиката.

Климатичните промени и опазването на околната среда също се очертават като съществени предизвикателства пред глобалното и пред българското общество. Това налага необходимостта от разработване и реализиране на подходящи политики по отношение на здравословен и природосъобразен начин на живот.

Миграционните процеси в световен план и задълбочаващите се социални неравенства затрудняват включването на определени групи в образование и активното им участие на пазара на труда.

През следващите години е необходимо политиките за качествено приобщаващо образование да бъдат трайно продължавани и надграждани. Особено внимание трябва да се обърне на пълноценното включване и приобщаване в образователния процес на децата/учениците със специални образователни потребности, от уязвими групи и мигранти.

Всички тези процеси изискват през следващите 10 години да бъдат изпълнявани политики в областта на образованието, обучението и ученето, които позволяват бърза адаптация към външните за средата въздействия и използване в максимална степен на вътрешните за системата фактори.

В отговор на описаните предизвикателства възниква необходимостта от разработване и прилагане на нова Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето с ясно очертани приоритети, определени цели, разписани мерки и дейности. При изпълнение на целите следва да се спазват конкретни принципи.

Визията за образованието, обучението и ученето през 2030 година е всички български младежи да завършват училищно образование като функционално грамотни, иновативни, социалноотговорни и активни граждани, мотивирани да надградят своите компетентности чрез учене през целия живот.

Принципите, които ще бъдат съблюдавани при изпълнение на Стратегическата рамка, са следните:

- Партньорство и съгласуваност – активно взаимодействие и синхронизиране между институциите;
- Приемственост – изпълнение на Стратегическата рамка, независимо от политическия, социалния и икономическия контекст;
- Иновативност – формулиране на нови подходи, мерки и дейности за постигане на целите;
- Устойчивост на резултатите – осигуряване на дългосрочни ползи/ефекти от постигнатите резултати;
- Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите – приоритетната значимост на образованието, обучението и ученето в Република България изисква висока степен на информираност на обществото.

Очертани са 7 приоритетни области, които обхващат всички значими хоризонтални предизвикателства в системата на образованието и обучението при следване на цялостен подход, а именно:

- Компетентности и таланти;
- Мотивирани и креативни учители;
- Ефективно включване и трайно приобщаване;
- Образователни иновации, дигитална трансформация и устойчиво развитие;
- Реализация в професиите на настоящето и бъдещето;
- Учене през целия живот;
- Ефективно и ефикасно управление и участие в мрежи.

При дефинирането на основните принципи и приоритети, конкретни цели, дейности и мерки са обхванати ключови процеси в сферата на предучилищното и училищното образование, като достъп до образование, обхват, повишаване на качеството на образованието, кариерно ориентиране, дигитализация на учебния процес, развитие на иновационната дейност, формиране на нагласи за учене през целия живот, квалификация на педагогическите специалисти и др.

В резултат на изпълнението на Стратегическата рамка се очаква да се повиши интересът за учене и ангажираността на всички заинтересовани страни, нивото на придобитите умения, адаптивността към околната среда и пазара на труда и приобщаване на всяко дете и ученик в образователния процес. Децата и учениците да формират качества, ценности, нагласи и мотиви, които да подпомогнат пълноценното им развитие като личности и активни участници в обществения живот.

Предложеният проект на акт на Министерския съвет не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което е изготвена и приложена финансова обосновка съгласно Приложение 2.2. към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерски съвет и на неговата администрация и съгласно дадените указания от министъра на финансите – ДР № 4/7.02.2019 г. „Насоки за подпомагане процеса по изготвяне на финансови обосновки към проектите на актове на Министерския съвет“ – Раздел III. „Разработване на финансови обосновки към актове, които не оказват въздействие върху държавния бюджет съгласно приложение № 2.2.“.

Изпълнението на заложените цели на Стратегическата рамка ще се финансира със средства от държавния бюджет в рамките на разчетените средства за образование със Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година и средносрочните бюджетни прогнози, както и със средства от структурните фондове, програмите за директно финансиране от Европейския съюз и други донорски програми и

механизми за периода 2021 – 2030 година. При финансиране на заложените мерки и дейности ще се търси допълняемост, синергия и демаркация между националния бюджет и другите финансови инструменти.

Индикативната оценка на необходимия финансов ресурс за периода 2021 – 2030 година за изпълнение на заложените цели на Стратегическата рамка възлиза общо на около 50,0 млрд. лв. за целия период и включва средства от държавния бюджет, средства от Европейския съюз и други международни програми/проекти.

Не са необходими допълнителни разходи, трансфери или други плащания във връзка с проекта на акт, тъй като Стратегическата рамка ще се изпълнява в рамките на приетите бюджети на заинтересованите първостепенни разпоредители с бюджет за съответната година.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет. Настоящият проект на Решение на Министерския съвет е съгласуван по реда на чл. 32, ал. 1 и 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, като получените бележки и предложения са включени в справка за отразяването им.

Съгласно изискванията на чл. 85 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация проектът на акт и докладът към него бяха публикувани за обсъждане на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет.

Проектът на решение не въвежда норми на европейското право, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствието му с него.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Предвид гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Министерския съвет да приеме проекта на Решение на Министерския съвет за приемане на Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката